

поліпшення умов праці і побуту персоналу. А фінансові інвестиції характеризуються вкладенням капіталу в різні фінансові інструменти інвестування, головним чином у цінні папери, з метою отримання доходу.

Отже, реальні інвестиції – це ресурси, які вкладаються у створення, відновлення або придбання матеріальних і нематеріальних активів та витрати, пов'язані з цим процесом, з метою реалізації певного інвестиційного проекту, у вигляді створення таких активів та отримання доходу від їх використання або реалізації.

Література:

1. Авраменко О.І Економічна сутність інвестицій /Олександр Іванович Авраменко// Регіональні перспективи. – 2002. – №5(24). – С. 36-41.
2. Грачова Р. Капітальні інвестиції / Грачова Р. // Нова бухгалтерія. — 2001. — С. 45.
3. Грідасов В. М. Інвестування : навч. посіб. / Грідасов В. М., Кривченко С. В., Ісаєва О. Є. — К. : Центр навч. л-ри, 2004. — 163 с.
4. Паливода К.В. Капітальні інвестиції: фінансово-економічна сутність і форми прояву / К.В. Паливода. – К. : Знання, 2009. – 711 с.
5. Словник іншомовних слів : [за ред. проф. Пустовіт Л.О.] – К. : Вид-во «Довіра», 2000. – 1017 с.

УДК 657

Ворон М., магістр,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу **Ліба Н. С.**,
Мукачівський державний університет

АДАПТАЦІЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ

Перехід на міжнародні стандарти фінансової звітності відкриває для підприємств України нові можливості для узгодженості та ефективного функціонування інформаційної системи і подальшої гармонізації вимог до звітності.

В процесі розвитку України на сучасному етапі відбуваються кардинальні зміни в економічному, інформаційному і правовому середовищах. Відповідно до таких процесів, змінюються і традиційні цілі функціонування вітчизняних підприємств різних галузей економіки та значно підвищується роль інформаційного забезпечення в обґрунтуванні різнопланових управлінських рішень. В сучасних умовах для ефективної діяльності кожному господарюючому суб'єкту необхідна інформація про бізнес партнерів та конкурентів у відповідній сфері діяльності. Це спричиняє підвищену увагу до бухгалтерської фінансової звітності як основного джерела інформації про майновий та фінансовий стан підприємства, а також результати його виробничо-господарської діяльності за певний період.

З метою прискорення процесу інтеграції України у світову спільноту активно проводиться гармонізація багатьох національних положень із міжнародними стандартами бухгалтерського обліку. В цьому процесі одним із найважливіших є питання надання користувачам повної, своєчасної, об'єктивної та неупередженої інформації про фінансовий стан, надходження і вибуття грошових коштів на підприємстві, що наводиться в звіті про рух грошових коштів як першооснови для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [4].

Основною формою фінансової звітності, що відображає інформацію про грошові кошти, є «Звіт про рух грошових коштів», у якому міститься інформація про надходження і видаток грошових коштів у результаті провадження господарської діяльності конкретного підприємства у звітному періоді. У ньому відображається рух коштів від трьох видів діяльності (операційної, інвестиційної, фінансової та над- звичайних подій), тому він складається з трьох відповідних розділів. Відповідно до Н(П)СБО 1, метою фінансової звітності є надання користувачам фінансової звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у

грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період. Тому у звіті про рух грошових коштів надаються дані про їх рух у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. При складанні фінансової та консолідованої фінансової звітності підприємства можуть обрати один із способів складання звіту: за прямим або за непрямим методом із застосуванням відповідної форми [3].

Відповідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», грошові кошти – це готівка, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання [3]. Згідно МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», грошові кошти складаються з готівки в касі та депозитів до запитання [2]. Крім цього, в міжнародних стандартах постійно застосовується термін «грошові потоки», а у національних – «рух грошових коштів», хоча за своїм тлумаченням ці поняття тотожні. Також відмінним є те, що в Україні форма Звіту про рух грошових коштів є затвердженою у національних стандартах і є обов'язковою для застосування всіма підприємствами (крім банків і бюджетних установ), а МСБО 7 надає лише загальне уявлення про форму такого звіту.

Спільною рисою є лише те, що даний звіт за своєю структурою складається із трьох розділів:

Розділ I. Рух коштів у результаті операційної діяльності. НП(С)БО 1 визначає, що операційна діяльність – це основна діяльність підприємства, а також інші її види, які не вважаються інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Своєю чергою, основна діяльність – це операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства й забезпечують основну частку його доходу.

Розділ II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності. Відповідно до НП(С)БО 1, інвестиційна діяльність – це придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Проте в МСБО 7 до складу інвестиційної діяльності підприємства не включаються інвестиції, що являють собою грошові еквіваленти. Тому в міжнародній практиці для того, щоб інвестицію можна було визначити як еквівалент грошових коштів, вона повинна вільно конвертуватися у відому суму грошових коштів і характеризуватися незначним ризиком зміни вартості.

Розділ III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності. НП(С)БО 1 визначає фінансову діяльність як діяльність, що призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів підприємства [4].

У МСБО банківські позики, як правило, відносяться до фінансової діяльності. Проте банківські овердрафти, які підлягають погашенню за вимогою, виступають невід'ємною частиною управління грошовими коштами суб'єкта господарювання та характеризують його операційну діяльність.

Тобто банківські овердрафти, згідно МСБО 7, можуть бути представлені у складі операційної діяльності. Натомість, згідно НП(С)БО 1, будучи банківськими позиками, овердрафти формально підлягають включенню до складу грошового потоку по фінансовій діяльності.

Наступною відмінністю є те, що у Звіті про рух грошових коштів, згідно національних стандартів, отримані дивіденди та відсотки відображаються в складі інвестиційної діяльності, а сплачені – у складі операційної та фінансової діяльності відповідно. Натомість, згідно міжнародних стандартів, сплачені й отримані відсотки і дивіденди можна віднести до фінансової та інвестиційної діяльності.

Допустимою також, згідно з МСБО 7, є класифікація сплачених дивідендів як компоненти грошових потоків від операційної діяльності. Головна мета полягає у полегшенні можливості оцінки користувачами фінансових звітів здатності підприємства сплачувати дивіденди з грошових потоків від операційної діяльності [4].

Отже, застосування єдиних стандартів фінансової звітності дає змогу міжнародним фінансовим ринкам оцінювати і порівнювати результати діяльності різних компаній, забезпечує відкритість, прозорість і зіставність фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Література:

1. Голов С. Міжнародні стандарти фінансової звітності: вдосконалення та застосування / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 11.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів», від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_019.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Мінфіну України від 7 лютого 2013 р. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
4. Федорченко О.Є. Звіт про рух грошових коштів: адаптація відповідно до МСФЗ та проблемні аспекти його формування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/7-2015/187.pdf>

УДК: 338. 246:338.12

Кучінка Т. В.,
аспірант кафедри фінансів,
Мукачівський державний університет

МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У ПОДОЛАННІ КРИЗОВИХ ПРОЦЕСІВ

Продовження економічної кризи, що обумовлює необхідність активної регулюючої ролі держави. До ефективних чинників виходу з кризових процесів, яких потребує країна, належить ефективне державне управління.

Практичні та теоретичні аспекти державного управління кризовими процесами досліджуються чисельними науковими установами: Національним інститутом стратегічних досліджень, Міжнародним центром перспективних досліджень, Інститутом еволюційної економіки, Інститутом економіки та прогнозування НАН України, вищими навчальними закладами. Теоретичні засади державного управління кризами досліджено А. Бабич, Т. Пахомовою, Н. Сапою, Ю. Шаровим, В. Шарієм.

Під методами державного управління розуміють передбачені законодавством способи впливу держави на поведінку суб'єктів господарювання з метою мінімізації наслідків та найшвидшого виходу з кризового стану. Теоретично можна виділити чотири групи методів: адміністративні; економічні; правові; донорські (рис. 1) [1].

Економічні методи дають змогу суб'єктам управління регулювати економічне середовище, що спонукає об'єкти управління діяти в необхідному напрямі та виконувати визначені завдання. Застосування економічних методів дає змогу суб'єктам ринку діяти в необхідному для суспільства напрямі, вирішувати ті чи інші завдання згідно із загальнодержавними та приватними інтересами. Важливою умовою цих методів є те, що при їх використанні держава не обмежує діяльність економічних суб'єктів, а лише коригує їх у прийнятті певних рішень. Отже, управління за допомогою економічних методів дає змогу суб'єктам ринку зберегти право на вільний вибір своєї поведінки. До економічних методів відносять: встановлення податкових пільг; надання дотацій; державне кредитування; заробітна плата, премія, кредити, регулювання цін, регулювання прибутків, тощо.

Натомість економічні методи мають негативну сторону – повільність дії бажаний для суспільства результат настає через значний проміжок часу.

Адміністративні методи державного управління кризовими процесами проявляються певними способами впливу держави (компетентного органу), що підлягає негайному виконанню суб'єктами господарювання. Особливістю даних методів є те, що вони швидкодіючі, але не можуть оцінити всіх інтересів суспільства. Адміністративні методи базуються на застосуванні примусу, засобів заборони та дозволу державної влади. Такі методи особливо

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>